

οὕτως, ὥστε ἀφοῦ ἀπαξ μία τις αὐτῶν κατα-
χυριεῖσθαι ἡμᾶς, καλεῖ τὰς ἀδελφάς της διὰ μυσ-
στηριώδους νεύματος, καὶ ἀνοίγει αὐταῖς τὰς πύ-
λας τοῦ βασιλείου της. Ὁ Μαυρίκιος δὲν ἠδύ-
νήθη νὰ μὴ ἐλέγξῃ μετ' αὐστηρότητος ἅμα καὶ
λύπης τὸ παρελθὸν αὐτοῦ, ἠρώτησε δ' ἑαυτὸν τί
εἶχε πράξει ὑπὲρ τῆς πατρίδος, τί δὲ ὑπὲρ τῆς
οἰκογενείας του· καὶ ἀντήλλαξε μὲν μετὰ τῆς
ἐξαδέλφης του σπανίους λόγους, ἀλλ' ἐκ τῆς φωνῆς
του καὶ τοῦ ἀφρημένου βλέμματός του ἡ
Μαγδαληνὴ ἐνόησεν ὅτι ὁ νοῦς του ἦτο ἀλλαχού,
φοβούμενὴ δὲ μήπως τὸν ταράξῃ, δὲν ὠμίλησε
πλέον.

Ἐπέστρεψαν ἀμφοτέροι ἐν τῇ διαστέρω νυκτὶ
συνδιαλεγόμενοι. Ἀκούων τὴν Μαγδαληνὴν ὁ
Μαυρίκιος ἀνεκάλυπτε νέας πηγὰς θαυμασμοῦ,
αἱ ὁποῖαι εἶχον διαφύγει τὴν προσοχὴν του. Ἐ-
πανερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς
ἐντυπώσεως, ἣν εἶχε προξενήσει αὐτῷ ἡ πα-
ράστασις, δὲν ἀπεσῶρη ὡς συνήθως εἰς τὸ δω-
μάτιόν του, ἀλλ' ἀνοίξας τὸ παράθυρον, ἔμεινεν
ἐπὶ τινὰς στιγμὰς θεωρῶν τὸν οὐρανόν, οὗ ἡ αἰ-
θρία ἐπλήρου ἤδη τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Μετὰ
ταῦτα δ' ἐκάθησε πλησίον τῆς Μαγδαληνῆς, ἣ-
τις παρεκάλεσεν αὐτὸν ν' ἀναγνώσῃ τὸν *Γου-
λιέλμου Τέλλου* τοῦ Σχίλλερ. Ὑπήκουσε δὲ
μετὰ χαρᾶς, καὶ ἀφοῦ ἀνέγνωσε σελίδας τινὰς,
ἡ φωνὴ του ὡς ἐκ θαύματος μεταβλήθεισα, ἔ-
βαινε κατανυκτικὴ, ἡ δὲ Μαγδαληνὴ μετ' εὐφρο-
σύνης ἤκουεν αὐτήν. Ἐνόσω προὔχωρει ἐν τῇ
διηγέσει τῆς θαυμασίας ἀπελευθερώσεως λαοῦ
γλου, ἐφαίνετο ὡσεὶ μεταβάλλων μορφήν. Γλυ-
κεῖα λάμψις ἐφώτιζε τὸ μέτωπόν του, οὐρανία
δὲ ἐλπὶς ἐνεψύχου τὸ βλέμμα του. Ὁ παλαιὸς
ἄνθρωπος ἐξηρανίζετο, ἡ δὲ Μαγδαληνὴ ἔβλεπε
μετὰ χαρᾶς τὸν ἐνώπιόν της ἰστάμενον νέον ἄν-
θρωπον. Ἡ ἐσπέρα αὕτη ὑπῆρξε γόνιμος.

Κατανοῶν τὴν ἔκτασιν τῶν καθηκόντων του,
ὁ Μαυρίκιος δὲν ὑπερεξέτιμησε τὰς δυνάμεις
του, καθότι ἡ Μαγδαληνὴ δὲ μὲν παρώτρυνε
ὅτε δὲ ἀνεχαίτιζεν αὐτόν· δὲν ἐξετίμησε λοιπὸν
ἑαυτὸν ὑπὲρ ἄξιαν. Πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων νομί-
ζουσιν ὅτι κέκληται νὰ διευθύνωσι τὸ κράτος.
Ὁ Μαυρίκιος, ὁρθῶς σκεπτόμενος, δὲν ἠθέλησε
ν' αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, ἔμεινε δὲ φρονί-
μως ἐν τῇ θέσει του, συνειδὼς ὅτι οὐ παντὸς τὸ
διευθύνειν τὰ πράγματα τῆς πολιτείας, ἀλλ' ὅτι
πᾶς τις ἔχει καθῆκον νὰ ἐνδιαφέρηται περὶ αὐτά.
Ἐκτοτε παρηκολούθησε μετὰ διακαοῦς μεριμνῆς
τὴν πορείαν τῶν πραγμάτων, καὶ δὲν ἔμεινεν
ἀναισθητὸς πρὸς τὰ αἰσθήματα τῆς τιμῆς καὶ
τῆς δόξης, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἐγλευάζε.

Διὰ τῆς ἐργασίας του ὁ Μαυρίκιος ἀπελάμ-
θανεν ἤδη τὰ πρὸς τὸ εὖ ζῆν. Ἡ Μαγδαληνὴ ἐν
εὐτυχαστέροις καιροῖς εἶχε μάθει τὴν μουσικὴν
καὶ ἤδε καλῶς. Ὁ Μαυρίκιος δὲν τὸ ἐλησμόνη-
σεν, ὅπως δὲ εὐχαριστήσῃ τὴν ἐξαδέλφην του

διὰ τὰς περιποιήσεις της καὶ ἐκφράσῃ τὴν εὐ-
γνωμοσύνην του ἐπὶ τῇ ἀγγελικῇ ὑπομονῇ, μεθ'
ἧς εἶχεν ὑποστῆ τὸν θυμὸν του καὶ τὴν σκλη-
ρότητά του, τῇ ἐδωρήσατο κλειδοκύμβαλον,
τοῦτο δὲ ἔδωκε νέαν ζῶην εἰς τὰς οἰκογενειακὰς
αὐτῶν ὁμηγύρεις. Πολλάκις ἡ Μαγδαληνὴ συνε-
κάλει περὶ αὐτὴν τὸν Πέτρον Μαρῶ καὶ τὴν οἰ-
κογενεὶάν του, οἵτινες τὴν ἤκουον μετὰ μεγίστης
τέρψεως, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Μαυρίκιος.

Ἐσπέραν τινὰ καθ' ἣν ἦτο μόνος μετ' αὐτῆς,
ἡ Μαγδαληνὴ ἐφυλλολόγει τετραδίου μουσικῆς,
περιέχον συλλογὴν μελωδιῶν τοῦ Σούβερτ, ἐξέ-
λεξε δὲ ἐξ αὐτῶν μίαν τῶν ὠραιότερων καὶ συγ-
κινητικωτέρων, τὴν *Χαῖρε*. Τὸ ἀρέσκον μοι μά-
λιστα ἐν ταῖς μελωδίαις ταύταις, εἶναι ὅτι δὲν
ἐπιδέχονται τὴν μετριότητα. Πιστῶς ἐκτελού-
μεναι μᾶς θέλγουσι καὶ μᾶς κηλοῦσιν, ἀπεναν-
τίας, ἀδόμεναι ἀφυῶς καὶ μετὰ σχολαστικῆς μό-
νον ἀκριβείας μᾶς φαίνονται εἰς ἄκρον πληκτι-
καί· εἶναι λυθία λίθος, σπανίως ἀπατώσα. Ὁ-
πως μᾶς συγκινήσῃ δὲ τις καὶ μᾶς τέρψῃ ἄδων
τὰς μελωδίας τοῦ Σούβερτ, δὲν ἀρκεῖ νὰ γινώσκῃ
τὴν μουσικὴν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχῃ ψυχὴν ποιη-
τοῦ. Ἡ Μαγδαληνὴ βαθέως ἠσθάνετο τὴν θείαν
αὐτῶν ἁρμονίαν, μεθρημῆνευε δ' ἀνεπιτηδεύτως
ὅ,τι ἠσθάνετο, ἀδύνατον δὲ ἦτο ν' ἀκούσῃ τις
ἄνευ συγκινήσεως τὴν μελωδικὴν καίτοι μικρὰν
αὐτῆς φωνήν. Ἐψάλε τὴν *Χαῖρε* μετὰ τσαύτης
μελαγχολικῆς χάριτος. ὥστε ὁ Μαυρίκιος συγκι-
νηθεὶς ἔστρεψε πρὸς αὐτὴν τὰ βλέμματά του
καὶ εἶδε πρῶτον ἡδὴ ὅτι ἦτο ὠραία· δὲν παρεῖχεν,
ὡς εἶπον, τύπον τελειότητος εἰς τὴν γλυπτικὴν,
ἀλλ' ἡ ὠραία αὐτῆς ψυχὴ διέλαμπεν ἐν τοῖς ὀ-
φθαλμοῖς της, τὰ δὲ μελωδικὰ της χεῖλη εἶχον
γάρβιν, ἣν οὐδεμίαν δύναται νὰ περιγράψῃ λέξις.
Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ Μαυρίκιος δὲν διέ-
κρινε τὴν καλλονὴν ἀπὸ τῆς ἠδυπαθείας, συγ-
γέων τὸν θαυμασμὸν μετὰ τῶν σαρκικῶν πόθων,
ἀλλ' ἐγίνωσκεν ἄρά γε τί ἐστὶ θαυμασμὸς; Νέα
ἀσθησις ἐγενναῖτο αἰφνης ἐν αὐτῷ. Ἡτένισε τὴν
Μαγδαληνὴν ἐν θρησκευτικῇ σχεδὸν ἐκστάσει,
ὡς προσκυνητῆς κλίνων τὸ γόνυ πρὸ τῆς εἰκό-
νος τῆς Παναγίας.

[Ἐπιτομὴ συνέμεια]

ΕΛΙΣΑ Σ. ΣΟΡΤΕΟΡ.

ΟΙ ΚΑΝΝΙΒΑΛΟΙ¹ ΕΝ ΑΦΡΙΚῃ

Ἡ βρωσις κρέατος ἀνθρωπίνου ὑπὸ ἀνθρώπων
ἔθωσσεῖτο ὑπὸ πολλῶν ὡς μῦθος ἢ τοῦλάχισον
ὡς ἔθος γινόμενον εἰς πολλῶν παρελθόντας ἀφ'
ἡμῶν χρόνους. Τούτου αἰτία ἦτο ἡ συνήθεια τῶν
περιηγητῶν νὰ υπερβάλλωσι τὰ γεγονότα κατὰ
τὰς διηγήσεις των. Ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα ν' ἀπι-
στήσωμεν καὶ εἰς περιηγητὰς ἀψευδεῖς, αὐτό-
πτας μάρτυρας τῆς συνηθείας ταύτης, ὅταν μά-

1. Καννίβαλοι ὠνομάσθησαν μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς
Ἀμερικῆς φυλὴ τις ἐν αὐτῇ τρώγουσα κρέας ἀνθρώπι-
νον. Ἐκ τούτου καὶ ἡ ἀνθρωποφαγία ὠνομάσθη κ α ν
ν ι β α λ ι σ μ ὄ ς.

λιστα χαίρωσιν οὔτοι τῆς παγκοσμίου ἐμπιστοσύνης.

Ἐνταῦθα ἀναφέρει δύο χωρία περὶ ἀνθρωποφάγων φυλῶν ἐν Ἀφρικῇ αὐτοπτῶν μαρτύρων, μὴ καταλείποντα οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ὑπάρξεως καννιβαλισμοῦ.

«Διεξερχόμενος τὴν ὑπὸ τοῦ Pigafetta μεταφρασίν τῆς διηγήσεως τοῦ Lopez», γράφει ὁ Huxley ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ «Μαρτυρίαι περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ φύσει», ἀπῆντησα διηγήσασθαι τόσῳ ἀξιοπαρατήρητον καὶ ἀπροσδόκητον, ἐπικυροῦσαν τὰ ὑπὸ τοῦ Du-Chailu γεγραμμένα πρὸ μίας καὶ ἡμισείας ἐκατονταετηρίδος, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ παρέλθω αὐτὴν ἀμνημόνευτον. . .

Εἰς τὸ πέμπτον κεφάλαιον τοῦ Α' βιβλίου τῆς «Περιγραφῆς τοῦ βορείου μέρους τοῦ βασιλείου Congo καὶ τῶν ὄριων αὐτοῦ» μνημονεύεται λαὸς ζῶν κάτω τοῦ ἰσημερινῷ δυτικῶς μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Λοπέζ, οὗτινος ὁ βασιλεὺς καλεῖται Μανιλοάγκο. Αὕτη δὲ πιθανῶς εἶναι ἡ χώρα ἢ οἰκουμένη ὑπὸ τῶν Ὀγκοβάδῶν καὶ Βακαλάδῶν. «Πέραν τούτων ζῆ ἕτερος λαός, καλούμενος Ἀντσίκαιοι, ἀγριότητος ἀπίστου· τρώγουσιν ἀλλήλους, δὲν φεῖδονται δὲ οὔτε φίλων οὔτε συγγενῶν».

Οἱ ἄνθρωποι οὔτοι φέρουσι τόξα, κυκλοῦμενα συνήθως ὑπὸ δορῶν ὄψεων, διατεινόμενα δὲ ὑπὸ σχοίνων ἢ καλῶμων. Τὰ βέλη των κατεσκευασμένα ἐκ σκληροῦ ξύλου, εἰσι βραχέα καὶ λεπτά, ῥιπτονται δὲ μετὰ μεγάλης ταχύτητος. Ἔχουσι σιδηρᾶς ἀξίννας, ὧν αἱ στελεοὶ κυκλοῦνται ὑπὸ δορῶν ὄψεων, καὶ ἕξιψη μετὰ κολεῶν ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης. Ὡς ἀσπίδας μεταχειρίζονται δέρματα ἐλεφάντων. Νέοι ὄντες τέμνουσι τὸ δέρμα των, ὅπως γεννηθῶσιν οὐλαί. «Τὰ κρεωπωλεῖά των εἰσι πλήρη κρέατος ἀνθρωπίνου ἀντὶ τοῦ βοείου ἢ προβαίου, διότι τρώγουσι τοὺς ἐχθροὺς ὅσους ζωγράφωσιν ἐν τῇ μάχῃ. Παχύνουσι δὲ, φρονέουσι καὶ κατατρώγουσι καὶ τοὺς αἰχμαλώτους των, ὅταν δὲν προσδοκῶσιν πολὺ τὸ ἀπ' αὐτῶν κέρδος. Πλὴν δὲ τούτου ἐνίστατε παρέχουσιν ἑαυτοὺς εἰς τροφήν ἄλλων, βρακύνουνοι τὴν ζωὴν, ἢ δόξης ἕνεκα, θεωροῦντες ὡς ἔργον μέγα καὶ ὡς δεῖγμα εὐγενούς ψυχῆς τὸ περιφρονεῖν τῆς ζωῆς».

Ἐπάρχουσι βεβαίως καὶ ἀλλαχοῦ Καννιβαλοί, οἷον ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς Ἰνδίασι, τῇ Βραζιλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἀλλ' οὐδαμοῦ ὁμοιάζουσι πρὸς τούτους· διότι οἱ ἄλλοι τρώγουσι τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν μόνον, οὔτοι δὲ καὶ τοὺς ἰδίους αὐτῶν ἐξ αἵματος συγγενεῖς.

Ἡ εἰδήσις τοῦ Du-Chailu περὶ τῶν Φανσίων (Fans) συμφωνεῖ παραδόξως ἐφ' ὅσων διηγείται ὁ Lopez περὶ τῶν Ἀντσίκαιων. . . Ὅμιλεῖ δηλαδὴ καὶ οὗτος περὶ τῶν μικρῶν αὐτῶν τόξων καὶ τῶν βελῶν, περὶ τῶν ἀξινῶν καὶ τῶν μαχαίρων, αἵτινες τεχνικῶς φέρουσι κολεοὺς ἐκ

δορῶν ὄψεων». Ποικίλλουσι στίζοντες τὸ σῶμα εἴπερ τινες καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν φυλῶν ἄς ἀπῆντησα βορείως τῷ ἰσημερινῷ. Πιστοῦσιν δὲ εἶνε τί διηγείται ὁ Du-Chailu περὶ τοῦ καννιβαλισμοῦ των. . . Ἀμέσως μετὰ τοῦτο ἀπῆντησεν ἡμᾶς γυνή τις διαλύσασα πᾶσαν ἀμφιβολίαν. Ἐκράτει τεμάχιον ἀνθρωπίνου σκέλους, ὅπως ὅταν ἡμεῖς ἐρχόμεθα ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς κομίζοντες ἐκεῖθεν ἐφθὸν κρέας ἢ βιφστέκιον».

Καὶ ταῦτα μὲν ἀναφέρει ὁ Pigafetta ἐν ἔτει 1598. Ἰδοῦ δὲ παραθέτομεν ἐνταῦθα καὶ χωρίον τι τοῦ ἀψευδοῦς καὶ ἀτρομήτου Στάνλεϋ ἐκ τῆς τελευταίας αὐτοῦ περιηγήσεως πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν πηγῶν τοῦ Νεῖλου ἐν ἔτει 1876.

«Κατὰ τὴν 17 Νοεμβρίου, διηγείται ὁ Στάνλεϋ, διήλθομεν ὁδοιποροῦντες διὰ σειρᾶς λόφων ὑψηλῶν, χωριζομένων ἀπ' ἀλλήλων διὰ βαθυτάτων καὶ σκοτεινοτάτων χαράδρων, δι' ὧν ἔρρεον πρὸς δυσμὰς διαυγῆ ὕδατα. Μετὰ πορείαν 11 μιλίων διὰ τῶν καθύγρων καὶ ἔτι ἀπασταζόντων ψεκᾶδας δασῶν φθάνομεν εἰς Καμπουντζῦ (περιοχὴν τοῦ Οὐβίντζα), ἔνθα οἰκοῦσιν οἱ γνήσιοι αὐτόχθονες τῆς ὀρεινῆς ταύτης χώρας.

Ἡ κώμη Καμπουντζῦ ἔχει ἔκτασιν 500 περίπου ἰσθμῶν, σχηματίζεται δὲ ἀπὸ ὁδοῦ 30 ποδῶν πλατείας, ἐχούσης ἐκατέρωθεν εὐθὺ τι συμμετρικὸν καὶ πλατὺ οἰκιῶν τετράγωνον, ὧν αἱ στέγαι προέχουσι. Τῆς αὐτῆς κατασκευῆς εἰσὶ καὶ ἄλλαι τινες γειτονικαὶ κῶμαι.

Τὸ ἰδιάζον ὅπερ κυρίως εἶρον ἐν τῇ κώμῃ ταύτῃ ἦσαν δύο σειραὶ κρανίων, αἵτινες εὐρίσκοντο ἐν σειρᾷ δι' ἅλου τοῦ μήκους τῆς κώμης 10 πόδας μακρὰν τῶν οἰκιῶν, ἐμβεβυλισμέναι δύο περίπου δακτύλους ἐντὸς τῆς γῆς, προβάλλουσαι τὰ ὑπόλευκα ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ ἀπαυγάζοντα ἡμισφαίρια αὐτῶν. Τοιαῦται κεφαλαὶ ἦσαν 186 ἐν τῇ μιᾷ ταύτῃ κώμῃ. Αἱ κεφαλαὶ αὗται μοὶ ἐφάνησαν ὡς ἀνθρώπινοι, καίπερ τὰ ὀπίσθια πολλῶν κρανίων ἐδείκνυον ἔκτακτον προβολήν, ἐνίων δὲ τὰ πλάγια καὶ οἱ τοῖχοι τοῦ μετώπου ἦσαν λίαν ὑψηλοὶ καὶ διευθυνομένοι πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἄλλ' αἱ ῥαφαὶ καὶ ἡ γενικὴ ἀποψὶς τῶν πλείστων ἐκ τῶν κεφαλῶν ἦσαν τόσῳ ὅμοια πρὸς ὅ,τι ἐν τῇ φαντασίᾳ μου ἐθεώρουν ὡς ἀνθρώπινον κρανίον, ὥστε ἠρώτησα μετ' ἠθους ἀδιαφόρου τοὺς ὀδηγοὺς μου καὶ τοὺς ἄραβας τί ἦσαν τὰ κρανία ἐκεῖνα. Οὔτοι ἀπῆντησαν «Σόκος» (χιμπαντζῆ).

«Βεβαίως», ἀπῆντησαν πάντες.

«Φέρατέ μοι εὐθὺς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ Καμπουντζῦ».

Ὅτε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Καμπουντζῦ, ὑψηλός, ῥωμαλέος, μεσόκοπος ἀνὴρ, ἐφάνη, ἠρώτησα αὐτόν·

«Φίλε μου, τί πράγματα εἶνε αὐτὰ διὰ τῶν ὀπίσθων γαλιζέτε τοὺς δρόμους τοῦ χωρίου σας»;

«Νυάμα» (κρέας), ἀπῆντησεν οὗτος.

«Νυάμα! νυάμα; και από τί;»

«Νυάμα από τὸ δάσος.»

«Ἀπὸ τὸ δάσος! Τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὸ τὸ νυάμα ἀπὸ τὸ δάσος;»

«Ἔχει τὸ μέγεθος τοῦ παιδὸς τούτου», εἶπε δεικνύον Μαθρούκην τὸν ὄπλοφόρον μου, ὅστις ἔχει ἀνάστημα 4' 10". «Περιπατεῖ ὡς ἄνθρωπος και περιφέρεται κρατῶν ῥάβδον δι' ἧς κτυπᾷ τὰ δένδρα τῶν δασῶν, παράγει δὲ και φρικώδη θόρυβον. Ὁ νυάμας τρώγει τὰς βανάννας μας, ἡμεῖς δὲ διώκομεν αὐτόν, φρονεῦομεν και πρῶγομεν.»

«Εἶνε καλοὶ εἰς τὴν γεῦσιν;» ἠρώτησα ἐγώ. Οὗτος ἐγέλασε και ἀπήντησεν ὅτι ἦσαν ἐξαιρετικοί.

«Ἐὰν εἴχετε ἓνα θὰ τὸν ἐτρώγατε;»

«Χωρὶς ἄλλο. Ἀποφεύγει ὁ ἄνθρωπος τὸ κρέας;»

«Καλὰ, ἰδοῦ. Σοὶ δίδω ἑκατὸν καυρὶς. Συνάξατε τοὺς ἀνθρώπους σας, συλλάβετε ἓνα και φέρετέ τον ἐδῶ ζῶντα ἢ νεκρόν. Χρειάζομαι μόνον τὸ δέρμα του και τὴν κεφαλὴν του. Τὸ κρέας θὰ τὸ δώσω εἰς σὰς.»

Πρὶν ἢ ἐκκινήσῃ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Καμπουντζῦ μετὰ τῶν ἀνδρῶν του, μοὶ ἔφερε τεμάχιον ἐκ τοῦ δέρματος ἐνὸς νυάμα, ὅπερ πιθανῶς ἀνῆκεν εἰς τὰ νῦτα. Εἶχε δὲ τὸ δέρμα χροῦμα τεφρομέλαν, αἱ τρίχες εἶχον μῆκος δακτύλου, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπολήγουσαι εἰς λευκὸν ἄκρον· γραμμὴ δὲ μελανωτέρων τριχῶν ὑπεδείκνυε τὸ μέρος τῆς ἀκάνθης τῶν νώτων. Τὸ δέρμα τοῦτο μὲ ἐβεβαίω ὅτι ἀνῆκεν εἰς Σόκον. Μοὶ ἐπέδειξε δὲ και καλύπτραν τῆς κεφαλῆς ἐκ τοῦ δέρματος τούτου κατασκευασθεῖσαν, ἣν και ἠγόρασα.

Πρὸς τὸ ἑσπέρας ἐπανῆλθεν ὁ ἀρχηγὸς οὗτος ἀπὸ τῆς θήρας ἀνευ ἀποτελέσματος. Μᾶς προσεκάλεσε νὰ μείνωμεν δύο ἕως τρεῖς ἡμέρας, ὅπως θέσῃσι βρόχους διὰ τοὺς Σόκος, ἐπεὶ δὲ οὗτοι βεβαίως θὰ ἐπήρχοντο τὴν νύκτα πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν βανανῶν. Μὴ δυνάμενος ὅμως ἐγὼ νὰ παραμείνω ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἔλαβον ἀντὶ δλίγων καυρὶς ἐν ἀνδρικὸν και ἐν θήλυ κρανίον. Τὰ κρανία ταῦτα καλῶς διατετηρημένα ἔφερα εἰς Ἀγγλίαν και ἐπέδειξα τῷ καθηγητῇ Huxley, οὗτος δὲ ἀπεφάνητο τὰ ἐξῆς περὶ αὐτῶν.

«Ἐκ τῶν δύο ἐπιδοθέντων μοι πρὸς ἐξέτασιν κρανίων, τὸ μὲν εἶνε ἀνδρὸς, πιθανῶς ὑπὸ τὰ 30 ἔτη ἡλικίας, τὸ δὲ γυναικὸς ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα. Τὸ ἀνδρικὸν κρανίον ἔχει πάντα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ τύπου τῶν Νιγριτῶν, μετὰ καταφανοὺς μὲν, ἀλλ' οὐχὶ και ἀσυνήθους προγαθισμοῦ. Εἰς τὸ κρανίον τῆς γυναικὸς ἀξίον παρατηρήσεως εἶνε τὸ ἀσυνήθες πλάτος τῆς προσθίας ῥινικῆς ὅπως ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὸ ὕψος, γεγονός ὑποδεικνύον, ὅτι οἱ ῥῶθωνες ἐν ζωῇ θέλουσι κεῖσθαι ἀπώτερον ὁ εἰς τοῦ ἄλλου κατὰ

τὰ πλάγια, και ὅτι τὸ ἀκροῖνιον θέλει εἶσθαι κατὰ τι πλατύτερον.»

»Εἰς ἀμφότερα τὰ κρανία ὁ πίναξ δεικνύει 75. Οὐδεὶς δὲ χαρακτηρ τῶν κρανίων τούτων δικαιολογεῖ τὴν γνώμην ὅτι τὰ πρόην ὄντα εἰς ἃ ταῦτα ἀνῆκον ζῶντα, διαφέρουσι κατὰ βαθμόν τινα ἀξιοσημείωτον τοῦ συνήθους ἀφρικανοῦ νιγρίτου.»

Ὁ καθηγητὴς Huxley, προσθέτει ὁ Στάνλεϋ, μὲ ἐκπλήττει διὰ τῶν ἀνωτέρω, ἀποδεικνυομένου ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ Καμπουντζῦ ἦσαν Καννίβαλοι, καθόσον τὸ ἡμισυ τοῦλάχιστον τῶν κρανίων, ἃ τινὰ εἶδον, ἔφερε τὰ ἴχνη πελέκως, κατενεχθέντος ἐπὶ τοῦ ἰνίου τῶν ζώντων θυμάτων.»

ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ...

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΟΦΕΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Χωρὶς νὰ θέλωμεν νὰ μειώσωμεν τὴν ὑπόληψιν τῆς τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ εἴπωμεν ὅτι οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον εἶνε ἀξία αὐτὴ νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν τοῦ Νέου Κόσμου, τὴν τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἐξ ἀπογραφικῶν τινων σημειώσεων καταχωρισθεισῶν ἐν τινι τῶν τελευταίων τευχῶν τῆς Βρετανικῆς Ἐπιθεωρήσεως, ὁ ἀριθμὸς τῶν διὰ τοῦ ταχυδρομείου τῆς Νέας Ὑόρκης διερχομένων καθ' ἐκάστην ἐπιστολῶν εἶνε κατὰ μέσον ὄρον 679,094, βάρους 448,183 λιτρῶν, και χρεῖζουσι πρὸς μεταφορὰν 1,429 ταχυδρομικῶν σάκκων. Ἐν τῷ ἀριθμῷ τούτῳ οὔτε αἱ ἐφημερίδες συμπεριλαμβάνονται, οὔτε αἱ ἐγκύκλιοι, οὔτε τὰ βιβλία οὔτε τέλος οὐδὲν ἐντυπον. Ὑπαλλήλους δὲ ἔχει 1,176, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν διευθυντῶν τῶν διαφόρων γραφείων, και 429 γραμματοκομιστὰς.

Τῶν γραφείων τοῦ ταχυδρομείου τῆς Νέας Ὑόρκης περιεργότατον εἶνε ἐκεῖνο, εἰς ὃ παρέμπονται αἱ δυσνόητον ἔχουσαι ἐπιγραφὴν ἐπιστολαί. Ἐκπλήσσειται τις βλέπων τὸ πλῆθος τῶν ἀνεπιγράφων ἐπιστολῶν, τῶν δυσαναγνώστων, τῶν ἀτελῶν και τῶν δυσνοήτων ἐπιγραφῶν. Ὑπάλληλός τις ὑπέβαλεν εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ γραφείου τούτου ἐπιστολὴν ἐπιγεγραμμένην ἀπλῶς «Πρὸς τὴν μητέρα μου εἰς Νέαν Ὑόρκην». Αὐτὸς δὲ τὴν ἐνέκλεισεν ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ συρταρίῳ, ἔθλα ἐξαμηνίαν ὄλην κατέκειτο τεθαμμένη ἐν παχυτάτῳ κόνεως σρώματι. Ἡμέραν τινὰ τέλος προσέρχεται εἰς τὸ ταχυδρομεῖον γυνὴ τις προβεβηκυῖα και ἀναζητεῖ ἐπιστολὴν τοῦ υἱοῦ τῆς. Ἐνθυμηθεὶς δὲ τότε ὁ διευθυντὴς τὴν ἐπιγραφὴν «Πρὸς τὴν μητέρα μου», ἐρωτᾷ τὴν γυναῖκα και μανθάνει ὅτι ὁ υἱὸς αὐτῆς κατόκει ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ἐξ ἧς ἐστέλλετο ἡ ἐπιστολή, και ὅτι περιμένει εἰδήσεις παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου, ὅστις συναυτίζεται πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ γραμματοσήμου τετυπωμένην ἡμερομηνίαν τῆς